

Skärtorsdagens kvällsmässa 2023

Enligt de liturgiska reglerna skall dagens predikan ”behandla eukaristin, prästämbetet och kärleksbudet”. Det är inte så ofta som det bestäms så noga vad predikan skall handla om. Det visar oss hur viktig denna högtid är som vi får fira på skärtorsdagens kväll för att minnas att Jesus instiftat eukaristin för vår frälsnings skull. ”Låt oss ur detta sakrament få liv och kraft”, bad vi i mässans början, ”så att vi fullkomnas i kärleken”. Jesus har visat oss vad fullkomlig kärlek är genom att dö på korset för vår skull. När eukaristin firas blir hans offer på korset sakramentalt närvarande för att vi skall förvandlas mer och mer och bli honom allt mer lika i kärlek. Genom att tvätta sina lärjungars fötter vill Jesus göra detta tydligt och åskådligt för våra ögon. Milt men bestämt vill han få oss inse att vi också måste utge oss själva och tjäna vår nödlidande och behövande nästa, om vi verkligen vill vara hans lärjungar och vänner.

Vi som har fått den helt oförtjänta nåden att vigas till Jesu präster har fått hans förtroende både att fira eukaristin och påminna, förmana, ja, att i tid och otid uppmana de troende att flitigt delta i eukaristin och lika flitigt öva kärleken till nästan. Vi får aldrig ge avkall på denna dubbla förpliktelse. Vi måste hjälpa både oss själva och alla andra att inse att eukaristi och kärleksgärningar hör oupplösligt samman. Ingen som sluter sitt hjärta för sin behövande nästa kan drista sig att närma sig Jesus i eukaristin, han som säger: ”Jag har gett er ett exempel, för att ni skall göra som jag har gjort med er” (Joh 13:15). Genom vårt dop är vi alla så djupt förenade med Jesus och så infogade i hans mystiska kropp, att vi ständigt får näras av eukaristin som i sin tur sätter oss i stånd att med iver och hängivenhet tjäna de mest utblottade och förtrampade.

Häromdagen fick jag en hälsning genom en mer än åttioårig kvinna som vigt sitt liv att hjälpa de prostituerade. Hon går varje fredag natt ut för att bjuda dem på kaffe och smörgåsar. Tidigare brukade en grupp katoliker göra likadant på lördag natten, men sedan en tid är det slut med det. Därför frågade några katoliker bland dessa prostituerade henne: varför kommer inte katolikerna mer till oss? Ja, varför är det så svårt för oss att öva kärlekens gärningar fast Jesus själv har dött för oss och givit oss sitt kött och blod som föda?

Denna liturgi kanske kan hjälpa någon av oss - om det så bara vore en enda person – att ta ett litet steg på den självutgivande kärlekens väg och bistå sin nästa, om det så bara vore genom den allra minsta lilla kärleksgärning. Då har Kristus inte offrat sig förgäves för oss. Hans eukaristiska mysterium måste få verka i var och en av oss. Bröd och vin förvandlas till Jesu kropp och blod för att vi i vår tur skall förvandlas från självupptagna individualister till självutgivande människor som älskar att tjäna dem som har det svårt. Vi präster har fått den stora nåden att fira

eukaristin och vi måste likaså förvandlas mer och mer av det mysterium som vi får fira. Tillsammans får vi alla upprepa denna lilla bön: ”Låt oss ur detta sakrament få liv och kraft, så att vi fullkomnas i kärleken”.

I dagens kollektsbön får vi fyra grundord som hjälper oss att förstå det heliga sammanhang som eukaristin infogar oss i: offer, måltid, gåva och kärlek. Egentligen skulle vi kunna säga att dessa fyra kristna, ja, allmänmänniska grundord går som en röd tråd genom hela vår tro. Allt är nåd och gåva. Gud har gett oss vårt liv. Han har offrat sin enfödde Son för att visa oss sin kärlek. När vi samlas till eukaristins måltid får vi den näring vi behöver för att leva i kärlekens ständiga förening med Gud och med våra medmänniskor.

Eukaristins stora och underbara mysterium är för det första ”det nya förbundets eviga offer”. Det förbund som Gud ingick med Israels folk får sin fullbordan när Guds enfödde Son blir människa och offerar sig för vår frälsnings skull. I eukaristin får detta offer sin eviga betydelse, eftersom korsoffret blir sakramentalt närvarande varje gång mässan firas ända till tidens slut. Ju mer vi öppnar oss för Jesus i eukaristin desto mer kan vi få del av kraften i hans offer, så att vi också kan utge oss själv och offra oss för varandra. Genom eukaristin kan vårt stenhjärta förvandlas till ett medlidsamt, empatiskt hjärta som återspeglar Jesu eget heliga hjärta. Då blir det vår stora glädja att få offra oss själva och tjäna varandra i Jesu efterföljd.

Eukaristin är för det andra ”den måltid som Kristus instiftade kvällen före sitt lidande”. Det är det vi firar just nu och skall fira ända till tidens slut. Och just i detta firande får vi en glimt av evigheten, en försmak av den eviga bröllopsmåltiden. Eukaristin ger oss en aning om den stora festförsamling av människor av alla tider, folk och raser, som samstämmigt får förhärliga Gud i den eviga härligheten. Därför får vi alltid hopp när vi tar emot Jesus som vår föda i eukaristin. ”Som en evig stiftelse skall ni fira den, släkte efter släkte” (2 Mos 12:17)

Eukaristin är för det tredje och fjärde ”den gåva som förenar kyrkan i kärlekens gemenskap”. Vi kan inte föreställa oss en större gåva än att få ta emot Jesus i hans gudamänniska verklighet som vår föda. Vi gör det alltid tillsammans med hela kyrkan. Vi möter alltid Gud som kyrka, som ett heligt folk. Vi blir kyrka genom att tillsammans ära och förhärliga honom i eukaristin, där hans ger sig själv till oss i sin älskade Son. Anden hjälper oss att mer och mer ta till oss denna gåva, så att vi växer in i den kärlekens gemenskap som kyrkan är, hon som i sin tur alltid återspeglar Treenighetens eviga kärleksgemenskap. Det är sedan vår underbara uppgift att genom våra kärleksgärningar återspegla den Gud som i sig själv är den fullkomliga kärlekens gemenskap. Det är bara att sätta i gång, tiden krymper.

